

*Aoe de muziek
terugkwam op de Aarde*

EWOUT STORM VAN LEEUWEN

De kluizenaar zat het vroege zonlicht in te drinken toen een gloeiende, pokdalige ijzeren kogel zijn gezichtsveld binnenrolde.

'U komt van verre?' opende hij beleefd het gesprek.

Tot zijn verrassing antwoordde het vreemde bewustzijn in zijn geest: '*From outer space.*'

'U spreekt Engels! Een mensentaal!'

'Ik moet het van u opgepikt hebben. Ik ben in essentie een empathisch wezen.'

'Mag ik weten wie ik voor me heb?'

'Ik ben een Ruimtereiziger. Mijn soort bereist de kosmos op zoek naar kennis.'

'De ring rond de planeet, is dat uw voertuig?'

'Het is mijn fysieke lichaam. De ijzeren bol voor u dient als mijn focus. Als ik vragen mag: u zei dat ik een mensentaal bezigde. Uit uw uitroep maak ik op dat het voor u ongewoon is en u uzelf niet als mens beschouwt.'

Speculatief wijsgerige extrapolatie, waarin Homo Sapiens is opgevolgd door een nieuwe versie, op een lijdende planeet: Gaia.

ISBN 978-90-72475-45-9

Uitgeverij Magister

NUR: 736 (Cultuurfilosofie),
949 (Evolutie), 333 (Science Ficton),
341 (Spirituele en esoterische roman)

Hoe de muziek terugkwam naar de Aarde

SPECULATIEF WIJSGERIGE EXTRAPOLATIE VAN HET
HEDEN NAAR EEN WERELD NA HOMO SAPIENS

DOOR

EWOUT STORM VAN LEEUWEN

TEVENS EEN INTRODUCTIE TOT HET ONZICHTBARE RIJK VAN
ELEMENTALEN, NATUURWEZENS, BESCHERMGEESTEN
EN GAIA ALS BEWUSTE, LEVENDRAGENDE PLANEET.

Ewout Storm van Leeuwen, *Hoe de muziek terugkwam naar de Aarde*

Copyright © 2017 Ewout Storm van Leeuwen

Een uitgave van Uitgeverij Magister.

Hierin opgenomen bewerkte delen van 2212 *Geen mens meer* dat in 2013 is verschenen bij Uitgeverij Magister.

Omslag en opmaak: Ewout Storm van Leeuwen

Foto Aarde op omslag: NASA

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

magisteruitgeverij@gmail.com

www.magisteruitgeverij.nl (webwinkel)

NUR 736 (Cultuurfilosofie), 949 (Evolutie), 333 (Science Fiction),
341 (Spirituele en esoterische roman)

ISBN 978.90.72475.45.9 (papieren boek)

ISBN 978.90.72475.61.9 (eboek)

Voorwoord

Er zijn zachtmoedigen, onverschilligen, rauwdouwers, psychopaten en scheppers onder de mensen. Allemaal op geheel eigen wijze doende met het vormgeven van hun wereld (these).

Alles in de kosmos is uiteindelijk in evenwicht, wordt gezegd (antithese).

In dat geval moet er tegenover de overal zichtbare uitingen van geweld, lelijkheid, uitbuiting en vernietiging, evenveel liefdevolle zorg, schoonheid, samen delen en creatie bestaan (synthese).

Twee tegenpolen. Twee richtingen van de evolutie, zou men kunnen beweren.

Deze opvatting wordt uitgewerkt in de toekomstverkenning die u nu in handen heeft. Speculatief extrapolerend, zoals het futurologie betaamt. Een tikkeltje wijsgerig, want een spiegel behoort tot introspectie te leiden.

De raamvertelling is een SF-achtige plot. Twee reizigers zijn elkaars leermeester. De één is een kluizenaar met een slecht humeur die zijn gesprekspartner rondleidt over de Aarde. De ander is een Reiziger uit de Ruimte, op zoek naar de bron van muziekuitzendingen die hij ver weg in de Melkweg heeft opgevangen... en begrepen. De twee zijn tot elkaar veroordeeld en worden uiteindelijk vrienden.

De wereld die de kluizenaar en zijn metgezel bereizen, is een projectie op basis van huidige trends – zoals die door de auteur gezien worden. De mensachtige wezens op die wereld zijn beduidend anders dan nu. In overeenstemming met de voorspellingen van Rudolf Steiner heeft er een fysieke scheiding plaatsgevonden tussen de twee hiervoor aangeduide evolutielijnen. De door materie bevangen lijn van Homo Sapiens is op de beschreven wereld niet meer aanwezig. De zich geestelijk vrijgemaakte lijn heeft een nieuwe lichaamsvorm gekregen. Licht en zonder stofwisseling. In staat om in de geest te communiceren met elkaar, met natuurwezens en met Gaia zelf.

De auteur noemt dit werk een 'speculatief wijsgerige extrapolatie'. Persoonlijk vind ik dat een werkbare definitie voor Science Fiction. Of voor 'Cli-Fi', zoals de Amerikanen op klimaatverandering gebaseerde SF noemen. Het is niet alleen dat; wellicht is 'Eco-Fiction' een betere genre aanduiding. De hierin beschreven rijken van elementalen, beschermgeesten en engelen die het landschap larderden, zijn mij als vrijzinnig antroposoof vertrouwd. Verruim uw scepsis en u zult er van kunnen genieten!

Joshua Stiller

Een wijze kan je alleen zover verstaan als je eigen wijsheid reikt

Waar gaat dit over? Ik heb het gelezen en het is... schokkend. Het laat me niet meer los.

Een Reiziger van de Ruimte komt in omloop om de Aarde en raakt telepathisch in gesprek met een kluzenaar. Zijn grote vraag is: 'Waar is de muziek gebleven die ik in de ruimte heb opgevangen? De uitzendingen stopten abrupt.'

De kluzenaar, een soort elf, legt uit dat het uitgestorven ras van de mensen muziek maakte en door middel van elektrische apparaten uitzond.

Dat roept een stortvloed van vragen op bij de Reiziger.

De kluzenaar probeert de mens te beschrijven, maar elke verklaring roept nieuwe vragen op. De objectieve Reiziger met zijn ijzeren logica en de van gevoelens overlopende kluzenaar met zijn hermetische geheugen groeien allengs naar elkaar toe. Bij beiden leggen de dialogen onbekende gebieden in henzelf bloot.

De gesprekken kunnen, voor de lezer ergerlijk genoeg, opeens van onderwerp veranderen door onverwachte associaties. De logica van de Ruimtereiziger moet het soms afleggen tegen zijn empathie. Er wordt een avatar in het leven geroepen die een eigen bewustzijn ontwikkelt. Noch de kluzenaar, noch de Reiziger herkennen dit in eerste instantie als een creatie van de Vrije Wil.

De gesprekken en de daaropvolgende reis houden een spiegel voor: zo zouden buitenstaanders naar de mensheid en haar daden kunnen kijken.

Het is tevens een introductie tot het onzichtbare rijk van natuurwezens, elementalen en de bezielde Aarde: Gaia de Wonderschone, gekwetst en verlangend naar genezing.

De auteur weeft intrigerende dialogen tussen schokkende beelden van een wereld in wanorde. Tussen de filosofische uiteenzettingen rijgt hij geleidelijk meer hartverwarmende "pareltjes van gevoel" aan de rode draad van het verhaal. Moed en inzicht winnen het tenslotte van gelatenheid en gram.

De dialogen kunt u zien als transcripties in woorden van een mix aan beelden, gevoelens en feitelijke mededelingen, die telepathisch heen en weer golven. De schrijver heeft alleen woorden tot zijn beschikking, in de hoop dat uw geest, lezer, er de rest bij maakt.

Voor de lezers die willen weten waar ze aan beginnen heb ik een inleiding samengesteld op de volgende twee bladzijden.

Joshua Stiller

Inleiding: de initiële vraag

‘Maakten mensen soms harmonieën in geluid?’ vroeg de Reiziger uit de ruimte.

‘Zoals de kleine vliegende wezens beneden in het dal, maar dan veel complexer?’ De spanning in de vraag was bijna tastbaar.

‘Wat weet u daarvan?’ De kluizenaar wist niet wat hij hoorde. ‘Hoe kan dat? Het is al veel meer dan honderd omlopen geleden dat er voor het laatst muziek heeft geklonken.’

‘Muziek?’

‘Het woord dat mensen gaven aan wat u harmonieën in geluid noemt.’

‘Muziek. Een mooi woord. Om op uw opmerking terug te komen: ik heb inderdaad het laatste stuk naar uw planeet niets meer ontvangen. Kunt u dat verklaren?’

De kluizenaar keek met gemengde gevoelens naar de ijzeren kogel, de focus die de Reiziger gebruikte. Het duurde even voordat hij het onvoorstelbare begon te begrijpen.

‘U heeft... uitgezonden muziek... ontvangen?’

‘Ik heb onderweg naar deze planeet alle elektromagnetische data in mijn ijzerstof geregistreerd die ik interessant vond.’

De kluizenaar keek ontroerd naar de bruine veeg in de hemel.

‘Heeft u in uw ring al hun muziek bewaard?’

‘Niet daar, het buitengewoon sterke magnetisme van deze planeet zou alles wissen. Mijn geheugen heb ik achtergelaten in de kometenwolk, ver van de zon.’

‘Dan is het niet verloren,’ merkte de kluizenaar geroerd op.

‘Wat bedoelt u? Beschikt u dan zelf niet over registraties?’

‘Nee. Alles is vergaan.’

‘Vergaan? Hoe bedoelt u?’

‘Wat ik zeg. Alle registraties en de apparaten om ze op af te spelen zijn vergaan, alle kunde en vaardigheid om muziek te maken zijn, met de mensen, verdwenen.’

Het duurde even voor het tot de Reiziger doorgedrongen was.

‘Dan beschik ik over de enige registratie?’

‘Dat denk ik. Als u een manier weet te vinden om uw opnamen ten gehore te brengen, zou u de muziek terug kunnen brengen naar de Aarde.’

De laatste uitzending

De man keek naar zijn rimpelige hand aan de hendel. Er was niemand meer om te luisteren, waarom dan nog langer uitzenden?

De laatste klanken van het Requiem van Mozart klonken uit de luidsprekers. Met een resoluut gebaar drukte hij de hoofdschakelaar omhoog, zette de arm van de platenspeler vast en schoof de plaat in zijn versleten hoes. Hij was moe en treurig, maar dat was hij al jaren.

De oeroude langegolfzender tikte onder het afkoelen. Het apparaat was sinds hij hem gerestaureerd had niet uit geweest.

Hij reed zijn rolstoel naar buiten, het terras op met uitzicht naar het stuwmeer. Het water stond laag. Er was al jaren geen sneeuw meer in de bergen gevallen. De kleine turbine zou er echter nog tijden op kunnen draaien en stroom leveren aan een net waarvoor geen afnemers meer waren.

Hij slikte zijn pil in en stierf.

Het Requiem snelde als een koepelvormige schil van elektromagnetische straling met lichtsnelheid achter zijn voorgangers aan. Erachter was het doodstil geworden.

I DE KLUIZENAAR EN DE REIZIGER UIT DE RUIMTE

1. Kennismaking

In de opening van een ondiepe grot stond een kluizenaar ingespannen te luisteren. De wereld in het dal was stil, op wat geluiden van nachtdieren na. Het was echter niet geluid dat door de lucht werd overgebracht waardoor hij opmerkzaam was gemaakt. Er was een nieuwe aanwezigheid, ver weg en niet kenbaar, dat geluid maakte in het etherische veld. Het was sonoor, met bijna onhoorbare boventonen en leek te golven, als nevels. De harmonie en het onderliggende ritme waren opwekkend en maakten hem... nieuwsgierig? Dat was te zwak uitgedrukt. De resonanties die het geluid in hem deden weerklinken maakten dat hij koste wat kost de bron wilde kennen.

Een ander aspect van hem liet een waarschuwing horen. Hoewel in zijn huidige bestaan angst geen rol van betekenis speelde, kon hij zich wel herinneren hoe dat gevoeld had. Meer dan een vage ongerustheid bracht het onbekende geluid echter niet teweeg.

De aanwezigheid was beslist niet aards, besloot hij na lange tijd geluisterd te hebben. Hij ving geen valse tonen op. De aanwezigheid behoorde zeker niet tot de vanouds bekende buitenaardse parasieten.

Het geluid kwam uit het zuiden. Hij nam kordaat het pad naar de top van de berg. De hemel begon in het oosten al lichter te worden. Recht boven hem schitterden nog sterren in het blauwzwarte uitpansel.

Op de top richtte hij zijn blik naar het zuiden. Het etherische zoemen, als je daar van kon spreken, kwam onmiskenbaar uit die richting. Niet van een bepaald punt, meer verspreid. Alsof het hemelgewelf zelf zoemde. Het bracht een bijna feestelijk gevoel bij hem teweeg, dat hij nu toe kon laten.

De sterren verbleekten; een donkere streep begon zich af te tekenen in de blauwkleurende hemel. De streep liep in een wijde boog van het oosten naar het westen. Het kon bijna niet anders dan dat het de bron van het geluid was.

In het zonlicht vervaagde de streep. De kluizenaar besloot over te schakelen naar het tweede gezicht. Hij deed dat niet graag: de informatie die hij dan binnen kreeg was zelden verhelderend.

De donkere streep stak scherp en bewegingloos af tegen de met golvende kleuren gevulde hemel. Hij had beslist met de nieuwe aanwezigheid te maken. De streep wás de nieuwe aanwezigheid.

De kluizenaar wierp – na lange aarzeling, maar hij voelde nog steeds nergens gevaar – zijn geest naar buiten. Hij was ergens verbaasd over zijn eigen, laconieke reactie toen zijn peilende geest ontdekte dat de band rond de hele planeet liep. Gaia had een ring gekregen. Net als Saturnus.

Er was bewustzijn in de ring. Er vibreerde een gevoel van verwantschap, waar een diep verlangen om te weten in tot uiting kwam. Zijn onder pessimisme bedolven nostalgie veerde ervan op.

Het nieuwe bewustzijn was vanuit de ruimte verschenen, liet het in universele begrippen weten, om iets te onderzoeken dat van deze planeet kwam.

De kluzenaar was zich er scherp van bewust dat hij op dat moment van zijn vaste overtuigingen afstapte. Want ondanks de scepsis waar hij, zolang hij zich kon herinneren onder gebukt ging, was er hoop, diep verborgen in zijn ziel, dat de Hoeders van de Aarde terug zouden komen. Misschien, dacht hij tegen beter weten in, hebben ze een andere vorm aangenomen.

Hij zond een uitnodiging om kennis te komen maken, waarbij het hem niet meeviel om zijn weerstand te overwinnen. Het contact zou het einde van zijn kluzenaarschap betekenen. Zijn drang om de hunkering van de onbekende te vervullen overstemde echter al zijn bedenkingen.

De uitnodiging werd aanvaard. Opgelucht verliet hij het ongewisse tweede gezicht en liep in het heldere ochtendlicht de berg af naar zijn grot. De vastheid van de materiële wereld was opeens geruststellend.

Het duurde enkele dagen voordat het onbekende bewustzijn zich bij de grot meldde. Het geluid uit de hemel was in de tussentijd enkele malen van basistoon en ritme veranderd.

De kluzenaar zat het vroege zonlicht in te drinken toen er een luide slag achter hem klonk. Hij draaide zich gealarmeerd om. Een pokdalige, roodgloeiende ijzeren kogel rolde zijn gezichtsveld binnen. Hij begreep dat de vreemdeling geen eigen gedaante had en een kunstmatige meteoriet gebruikte als meest voor de hand liggende vorm om vanuit de ruimte de Aarde te bereiken. Alleen, een inslag zo dicht bij hem was wel wat veel van het goede. Hij beheerste zijn ergernis.

‘U komt van verre?’ opende hij beleefd het gesprek, in de voorzichtige hoop dat zijn gedachtespraak begrepen werd door het buitenaardse bewustzijn.

‘From outer space.’

‘U spreekt Engels! Een mensentaal!’

‘Ik moet het van u opgepikt hebben,’ beaamde het bewustzijn op bescheiden toon.

‘Het zijn uw gedachtewoorden.’

‘Mag ik weten wie ik voor me heb?’ vroeg de kluzenaar. De wijze waarop het gesprek zich ontvouwde beviel hem. Er was een verrassend wezenlijk contact met de vreemdeling.

‘Ik ben een Reiziger van de Ruimte. Mijn soort trekt van ster tot ster op zoek naar kennis.’

‘De ring rond de planeet... is het uw voertuig?’

‘Het is mijn fysieke lichaam. Althans een gedeelte ervan. Het grootste gedeelte is

achtergebleven bij mijn reizer, of voertuig zoals u zegt, ver buiten dit zonnestelsel. De straling van uw zon zou mijn reizer doen desintegreren. Een miniem gedeelte van mijn fysieke lichaam ziet u hier voor u. Deze ijzeren bol dient als mijn focus.'

'U kunt uw lichaam splitsen?'

'Vanzelfsprekend. Ik heb zelf een dringende vraag naar aanleiding van uw uitroep. Wilt u daar op antwoorden?'

'Als ik kan. Stel uw vraag, alstublieft.'

'U spreekt over "mensentaal". Wat bedoelt u daarmee? Uit uw uitroep begrijp ik dat het voor u ongewoon is. Verder bespeur ik dat u er uzelf niet mee bedoelt en dat u uw uitroep betreurt. Met uw vragen probeert u mij op een ander spoor te brengen. Desalniettemin vraag ik u om uw opmerking toe te lichten. Ik ben in de kern een empathisch wezen, daardoor is momenteel de toevloed van gegevens die ik niet kan plaatsen overweldigend.'

2. Over mensen, taal en de dood

De kluzenaar zat de kogel beduusd aan te kijken. Toen hij besepte dat zijn ontsteltenis hemzelf betrof en niet het vermogen van de ander om hem te doorzien, besloot hij zijn uitroep te verklaren.

'Uw opmerkzaamheid is bewonderingswaardig,' gaf hij toe. 'Inderdaad ben ik geen mens in de zin van de bewoners die enkele honderden zonomlopen geleden deze wereld nog bevolkten. De wijze waarop u en ik momenteel communiceren, met betekenissen en concepten, is een directe overdracht van gedachten, in een taal die universeel is. De Engelse woorden die u gebruikte behoren tot een van de oude gesproken talen van de verdwenen mensen.'

'U heeft die tot de uwe gemaakt, begrijp ik? Ik vond de uitdrukking in uw geest.'

'Ja,' zei de kluzenaar, vechtend tegen een opkomende treurigheid. 'Gesproken taal is een van de verworvenheden van de mens die mijn soort in stand probeert te houden.' Hij ging voorbij aan de vermelding dat de ander zoveel uit zijn geest kon halen. Juist daarvoor had hij zich opengesteld, desalniettemin was het confronterend.

'Waar is dat voor nodig?' reageerde de ander. 'Wij communiceren toch in een universele taal? Direct van geest tot geest? Het schijnt onlogisch, maar ik kan me vergissen. Ik heb nog weinig kennis. Wat bedoelt u exact met "gesproken taal"?''

'U zegt dat u weinig kennis heeft. Hoe moet ik dat zien? U bereist de kosmos, op zoek naar kennis. Dat moet wat opgeleverd hebben.'

'Zeker. Bedenk echter dat elk nieuw fenomeen waar ik op stuit, een diepgaand en langdurig onderzoek vereist. Uw vraag is overigens niet het antwoord waarop ik hoop.'

‘Heeft u nooit eerder gesproken taal aangetroffen?’

‘Nu doet u het weer. Ik zal u eerst antwoord geven, maar mijn vraag blijft staan. De meeste planeten die ik heb onderzocht, kennen eenvoudige levensvormen met een collectief bewustzijn. Communicatie, voor zover nodig, verloopt via dat bewustzijn. Ook tussen verschillende soorten. Gesproken taal is, wat ik uit deze twee woorden opmaak, een nieuw fenomeen. Wilt u alstublieft uitleggen wat u eronder verstaat? U zegt dat uw soort dat in stand probeert te houden. Waarom?’

‘Waarom? Dat is weer zo’n vraag waar ik geen weerstand aan kan bieden. Laat me even nadenken.’

Er viel een afwachtende stilte. De kluizenaar was zich ervan bewust dat elke nuance van wat hij ging zeggen, zou worden geregistreerd.

‘Laat ik met het volgende beginnen. De mens was afhankelijk van de materie en bedreven in de hantering ervan. Wij, ik bedoel de opvolgers van de mens, kunnen maar beperkt met materie omgaan. Daarom zijn de meeste verworvenheden van de mens verloren gegaan. Wij kunnen materiële artefacten niet bewaren, gebruiken of herstellen. Dat is anders met taal. Dat is een activiteit van de geest en kan in het geheugen worden bewaard.’

‘Ik luister. Gaat u door.’

‘Het taalvermogen van de mens was geweldig breed. Er waren duizenden verschillende talen. Het medium van elke taal was echter hetzelfde, het bestond uit klanken. Mensen deden de lucht trillen met behulp van organen. Daarnaast bestond hun taal uit houdingen van hun lichaam, strakte van hun spieren en gecodeerde bewegingen. Zij beschikten niet alleen over een uitermate subtiele klankbeheersing: blikken in hun ogen konden betekenissen toevoegen of juist logenstraffen.’

‘Waarom zo ingewikkeld?’

‘In tegenstelling tot u en ik, leefde de mens afgescheiden van zijn soortgenoten en van zijn omgeving. Er was geen direct contact van geest tot geest mogelijk. Daarom was hij aangewezen op materiële manifestaties. Naast het spreken – een vluchtige uiting – kon de mens zijn taal met behulp van gecodeerde tekens op schrift stellen. Deze geschriften kon hij vermenigvuldigen, bewaren en lezen.’

‘Wacht, niet alles tegelijk. U beweert dat er een complex organisme bestaan heeft dat blind en doof door het leven moest gaan? Neem me niet kwalijk, ik kan er bij u geen betere woorden voor vinden.’

De kluizenaar knikte. Weer ervoer hij gepikeerdheid over de stelligheid waarmee de vreemdeling zich uitdrukte. En ook nog met zijn eigen woorden. ‘Er was wel enige mate van gedachtenoverdracht, maar daar waren ze zich nauwelijks van bewust. Voor hun communicatie raakten mensen gedurende hun evolutie aangewezen op hun stem en hun geschriften. Ik wil daarbij vermelden dat hun wijze van communicatie heeft geleid tot een overweldigende hoeveelheid liederen, ge-

dichten, verhalen, literatuur en een indrukwekkend collectief cultuurbezit van beschreven kennis.'

Het bleef even stil. 'Wat is een stem?'

Ietwat teleurgesteld dat de Reiziger niet inging op het beeld dat hij wilde geven van het cultuurgoed dat de mensen hadden opgebouwd, schakelde hij terug op een technische uitleg.

'Wat is een stem. Mensen hadden een ingenieuze lichamelijke inrichting van trilvliezen, vervormbare holtes en bewegende delen waarmee ze uitgeblazen lucht op een verfijnde manier in trilling konden brengen. Fysiek geluid.'

'Mij bereiken op dit moment luchttrillingen met verrassende harmonieën vanuit het dal onder ons. Het is afkomstig van kleine vliegende wezens. Bedoelt u dat? Is dat hun stem?'

De kluzenaar moest zijns ondanks glimlachen. Inderdaad klonk er vanuit het dal een koor van elkaar toefluitende merels en nog enkele zangertjes. 'Dat zijn zingende vogels. Sommige mensen konden zelfs nog mooier zingen.'

'U noemt dit aangename geluid dus zingen?'

'Ja. Mensen konden met hun stem niet alleen met elkaar praten, ze konden zingen en zelfs tegen elkaar liegen.'

'Liegen?'

'Onwaarheid spreken.'

Waarom moest hij dit te berde brengen? Was het om de vreemdeling op een verkeerd been te zetten? Om de keerzijde van de mens met zijn muziek te tonen? Vanwege zijn eigen bitterheid?

De aanwezigheid in zijn geest negeerde zijn verwarring. Of misschien was die zelf te veel in beslag genomen door zijn opmerking, om gewaar te worden wat er bij hem gebeurde.

De vreemdeling kwam tot een conclusie: 'Ik kan de betekenis van de woorden in uw geest vinden, maar de combinatie is onlogisch. Wat bedoelt u met "liegen"?''

De kluzenaar wilde er liever niet op ingaan. Feitelijk had hij spijt van zijn opmerking, maar de vraag in zijn geest was dwingend. Hij concentreerde zich.

'Stelt u zich voor dat u een meester bent in het tot expressie brengen van uw gedachten in geluidstrillingen, gelaatsuitdrukking en gebaren. U bent al even bedreven in het duiden van de uitingen van uw medemensen. Het spreken met geluid, gelaatsuitdrukking en gebaren zijn echter mentale handelingen: u bedenkt wat u gaat zeggen, voordat u spreekt. Met uw denken kunt u uw ware bedoelingen maskeren. Bij gedachtenoverdracht kan dat niet: uw gesprekspartner weet dat meteen. Bij geluidsoverdracht kunt u elk woord, elke taal bezigen die u goed dunk. Uw luisteraar heeft niets anders om op af te gaan dan uw geluiden en lichaamstaal en zijn ervaring voor de interpretatie ervan.'

‘Werkelijk?’

Ik kan u nog wel sterkere staaltjes vertellen over de mens...’

‘Wacht, wacht! Niet teveel tegelijk.’

De kluzenaar hield zich in tot de ander liet blijken dat hij het gesprek kon voorzetten.

‘Ik kan het niet plaatsen, het spijt me. Het ontbreekt me aan referenties,’ zei de Reiziger na een tijd. ‘Wel dringt zich opnieuw de vraag op: wie waren die mensen waar u het over heeft? Bestaan ze nog? Zo niet, wanneer zijn ze dan verdwenen?’

‘Waarom bent u zo in mensen geïnteresseerd?’

‘U heeft gezegd dat zij muziek maakten. Zijn er nog mensen, vraag ik u nogmaals?’ De kluzenaar schudde met tegenzin zijn hoofd. ‘Nee, de laatsten zijn meer dan honderd omlopen geleden gestorven.’

‘Gestorven? Ik begrijp het niet, vrees ik.’

‘Aardse wezens hebben over het algemeen een kort bestaan. Na verloop van tijd houdt het stoffelijke lichaam op te functioneren, we noemen dat sterven.’

De Reiziger zweeg. De kluzenaar kon voelen dat hij worstelde met conflicterende denkbeelden.

‘Waarom?’

‘Om een snelle evolutie mogelijk te maken.’

‘Kunt u me dat uitleggen? Ik ervaar een dringende noodzaak om te weten te komen waar u op doelt. Het schijnt de essentie van deze planeet te zijn.’

‘Daar heeft u gelijk in. Ik zal proberen het samen te vatten, al zal dat meer vragen oproepen dan beantwoorden, ben ik bang.’

‘Dat is in het begin altijd het geval. Ga uw gang.’

‘Laat ik beginnen te stellen dat alle levende wezens op deze planeet een groepsbewustzijn hebben. Er zijn primitieve wezens met weinig individualiteit en een sterk groepsbewustzijn, er zijn daarnaast wezens met een grote mate van eigenheid en een groepsbewustzijn dat een rol op de achtergrond vervult.’

‘Goed, dat vat ik. Ik neem aan dat de mens waar u het over hebt tot degenen hoorden met de grootste individualiteit. Maar waarom hadden ze een kort bestaan?’

‘Misschien wel om hun behoefte aan creatie te comprimeren, als het ware. Omdat ze kort leefden, hadden ze een enorme dadendrang. De mens was genoodzaakt voortdurend dingen te bedenken om te overleven. Enkelingen waren zelfs in staat dingen te manifesteren om der wille van de schoonheid.’

‘Hm. U beweert dat ze onder die druk meer presteerden? Dat komt mij vreemd voor. Een bestaan dat zich ononderbroken voortzet biedt volgens mij veel meer gelegenheid...’

‘Heeft u in uw lange bestaan wel eens iets geschapen?’

De Reiziger verbrak de verbinding. ‘Tot later,’ was alles wat de kluzenaar nog thuis

kon brengen.

Verwonderd bleef de kluizenaar naar de ijzeren kogel kijken. Het gesprek wisselde wel erg snel van onderwerp. Het zou wel komen omdat die Reiziger alles tegelijk wilde weten. Wel, daar zou hij nog een harde dobber aan krijgen.

3. Een avatar

Het plotselinge verdwijnen van de Ruimtereiziger liet de kluizenaar niet met rust. Zou hij terugkomen? Waarom had hij midden in het gesprek afgehaakt? De kluizenaar speelde de herinnering van de conversatie keer op keer af. Hij bleef bij zijn conclusie: het had uiteindelijk met scheppingskracht te maken.

De volgende ochtend ging hij kijken of de ring er nog was. Want er was geen geluid meer. De aanwezigheid van de donkere streep in de langzaam kleurende hemel stelde hem maar half gerust.

Elke ochtend ging hij kijken. In zichzelf mopperend liep hij de berg weer af als de ring onveranderlijk aan de hemel bleek te staan en de roestende kogel geen respons gaf. Hij had een groeiende behoefte om het gesprek met de vreemdeling voort te zetten. En het ontbreken van de vreemde harmonieën die dagenlang uit de hemel hadden geklonken, gaf een kaal gevoel. Er was een vuur in hem ontstoken waarvan hij niet wilde dat het uitdoofde.

Toen hij op een ochtend uit het dal omhoog kwam was het geluid van de ring opeens terug. De kluizenaar wachtte bij zijn grot tot er voldoende zonlicht was om zich te voeden. Later zou hij wel gaan kijken.

Een kleine gestalte liep in het eerste licht het pad af en bleef tegenover hem staan. Even dacht de kluizenaar ontsteld dat het een kind van zijn verwanten was, tot hij het bewustzijn in de gestalte aanraakte.

‘Ik zie dat u een aardse gestalte heeft aangenomen?’ De kluizenaar had al zijn zelfbeheersing nodig om deze beleefde vraag te kunnen stellen.

‘Kunt u mij zeggen of het ergens op lijkt?’ vroeg de Reiziger. De gestalte stond in de opening van de grot; het vroege zonlicht deed het iriseren.

‘Jawel.’ De kluizenaar moest ondanks zijn verwarring glimlachen. ‘Qua vorm lijkt u meer op een mensenkind dan op een kind van mijn soort. Alleen waren menselijke lichamen niet transparant. Waar heeft u dit beeld opgepikt?’

‘U heeft de mensen nog gekend?’ De Reiziger voelde dat zijn aangenomen gestalte van alles losmaakte bij de kluizenaar. Daar was het hem om te doen geweest.

‘Ja zeker. Ik ben zelf, eens, mens geweest.’

De gestalte in de grotopening verstarde.

‘Neem me niet kwalijk, ik was uw opmerking aan het verwerken,’ verontschuldigde de Reiziger zich. ‘Dan kan ik mijn gestalte niet goed aansturen.’

‘Daar wil ik het juist met u over hebben,’ zei de kluzenaar, verontrust door wat er allemaal gebeurde. ‘Ik ben erg nieuwsgierig waar u deze verschijning vandaan heeft. Dit is niet zomaar een gestalte. U heeft gekozen voor de ultieme, onschuldige schoonheid van een mensenkind.’

‘Ik zag dergelijke gedaanten gedurende mijn onderzoek,’ verontschuldigde de Reiziger zich. ‘Als het u teveel is kan ik...’

‘Nee, het is goed. Het zullen wel kinderen van mijn verwanten geweest zijn die u heeft gezien,’ verklaarde de kluzenaar het voor zichzelf. Er was iets met het antwoord van de vreemdeling dat niet strookte. Het was niet volledig. Hij bekeek de gedaante wat nauwkeuriger, in de hoop dat het hem geruster zou maken. ‘U heeft er iets ingelegd dat specifiek menselijk is. Waar heeft u dat gezien?’

‘Mag ik nog even terugkomen op uw opmerking dat u mens bent geweest,’ vroeg de Reiziger haastig. De kluzenaar knikte onwillig toen duidelijk werd dat de vreemdeling niet op zijn opmerking in wilde gaan.

‘Is dat lang geleden? Is het normaal dat een identiteit in verschillende levensvormen bestaat?’

‘Ik wil u dat wel vertellen, maar ik stel er prijs op dat u eerst verklaart wie u bent. Wat u bent. Wat uw doel is van uw bezoek aan deze planeet,’ antwoordde de kluzenaar. Hij zweeg even, besloot toen te zeggen wat hem dwars zat. ‘U bent een raadsel voor mij. Ik ben achterdochtig naar uw motieven. Uw vragen zijn zeer verontrustend.’

‘Dat weet ik,’ antwoordde de Reiziger zachtjes. ‘Ik zei u al: ik ben een empathisch wezen. Omdat ik mij op u afgestemd heb deel ik uw gevoelens. Dat is het geluid, zoals u dat noemt, dat in u resoneert. Juist daarom vraag ik u te vertellen over mensen, want door uw reacties weet ik dat u daar dichterbij staat dan andere wezens op deze planeet waarmee ik getracht heb te communiceren.’

De kluzenaar hief het hoofd en wilde een vraag stellen; hij bedacht zich. ‘Eerst uw verhaal. We hadden het over de scheppingsdrang van de mensen, vlak voor u zo plotseling vertrok.’

‘Ik... raakte in de war. Ik was er niet op uw antwoord voorbereid.’

‘Dat begrijp ik nu. Nogmaals: wie bent u?’

‘Ik ben een onderzoeker,’ begon de vreemdeling na enige aarzeling. ‘Mijn soort reist door de ruimte in symbiose met een reiziger, een wezen dat een laag bewustzijnsniveau heeft, maar dat zich fysiek kan verplaatsen. Wij onderzoeken planeten en registreren onze bevindingen.’

‘Bent u hier alleen?’

De kindgestalte glimlachte. ‘Mijn soort bestaat uit wat u geboren eenlingen zou

noemen. Ik ben de enige in dit stukje van het sterrenstelsel. Toch onderhouden wij onderling op gezette tijden contact. Dat verloopt op een direct, tijdloos niveau. Onze reizen vergen daarentegen wel tijd, omdat wij een fysiek lichaam hebben dat wij moeten verplaatsen in de ruimte/tijd.

‘Uw fysieke lichaam; dat is toch de ring die de planeet heeft gekregen?’

De Reiziger knikte. ‘Een deel ervan.’ Zijn uitingen begonnen steeds meer op die van een menskinde te lijken.

‘Het bestaat voornamelijk uit magnetische ijzerverbindingen. De ring is in het magnetische veld van de planeet mijn meest makkelijke vorm. Mijn lichaam is in rust als het ware,’ glimlachte de kindergedaante.

‘U maakt met uw nieuwe gestalte misbruik van mijn grootste zwakte,’ mopperde de kluzenaar. ‘Het leidt me af. Ik had liever uw eerste vorm.’

De gestalte draaide zich om en liep weg.

De kluzenaar had meteen spijt van zijn opmerking. Het deed meer pijn om de kindergedaante te missen dan om er mee te praten. Hij had genoeg van het zitten, van het indrinken van zonlicht en van zijn bestaan als geheel. Balorig daalde hij de helling af. Halverwege besloot hij terug te keren.

Kom terug, seinde hij. Vergeef me.

In de ingang van de grot stond het kind hem op te wachten.

‘Neem me niet kwalijk,’ verontschuldigde de Reiziger zich. ‘Dit is ook voor mij moeilijk. In deze gedaante ben ik erg ontvankelijk voor empathische ontregeling. Niet alleen door u, vreemd genoeg ook van de kant van mijn gedaante zelf.’

De kluzenaar ging op zijn steen zitten. Hij wilde niet ingaan op de laatste opmerking. ‘U begon onze gesprekken met vragen over muziek.’

‘Ja.’

De jongen bleef hem bedremmeld aan staan kijken. Het drong tot de kluzenaar door dat de ontregeling bij de Reiziger ernstiger was dan hij wilde erkennen. De Reiziger reageerde meteen op deze gedachte: ‘Deze focus heeft grotere nadelen dan ik had ingecalculerd.’

‘In welk opzicht?’

‘Uw plotselinge uitbarstingen kan ik niet voorzien, daardoor overweldigden ze mij.’

De kluzenaar keek met zoveel afstandelijkheid als hij op kon brengen naar de jeugdige verschijning, die erbij stond als... een kind dat gestraft wordt, viel hem in. Herinneringen, waarvan hij niet wist dat hij die nog kon aanstippen, dwarrelden door zijn geest. Vanonder zijn gepikeerdheid kwam een gevoel naarboven. Het kind, dat de avatar hoe dan ook was, werd min of meer gemangeld tussen twee volwassen, sterke geesten, in een soort competitie.

‘Ik zie het,’ zei hij verontschuldigend. ‘Ik zal proberen voortaan mijn empathische vuur wat te temperen. Uw avatar zal u dan hopelijk niet meer van uw stuk brengen.’

‘Avatar?’

‘De levende gestalte waarin u uw geest ondergebracht heeft.’

De jongen begon er als een zombie uit te zien.

‘Dit gaat allemaal niet zo als ik het me voorgesteld heb,’ zei de Reiziger moeizaam.

‘Misschien gaat het beter als u uw avatar geruststelt en wat minder ervan eist. Uw geest wekt als het ware een eigen geest van de gestalte op. Zijn bewustzijn groeit. Daar dient u rekening mee te houden.’

De Reiziger was een tijdje stil. De avatar leek zich te ontspannen.

‘Ik zal u nu in hoofdlijnen vertellen waarom ik hier ben. Later kunnen we dieper op de zaak ingaan,’ begon de Reiziger aarzelend.

‘U heeft mijn nieuwsgierigheid gewekt.’

De kindgedaante glimlachte. ‘Dat hebben we gemeen. Daarom ben ik bij u terecht gekomen.’

‘U noemt uzelf onderzoeker. Is dat de essentie van uw bestaan? Van het bestaan van uw soort?’

‘Inderdaad. Mijn soort bestaat uit individuen die de ruimte doorkruisen in een niet aflatende zoektocht naar meer kennis, meer weten...’ Hij wuifde met zijn hand om stilte toen hij de vraag van de kluizenaar voelde aankomen. ‘Later. Laat mij in het kort vertellen waarom ik hier ben. Op mijn langdurige reis naar een bepaalde ster, waarbij ik in een trancetoestand verkeerde, ving mijn reiziger afwijkende elektromagnetische straling op. Hoewel hij weinig intelligentie bezit, begreep hij het belang ervan en wekte mij. De signalen waren erg zwak, maar duidelijk coherent. Ik kon de bron van de straling bepalen – dit zonnestelsel – en liet mijn reiziger van koers veranderen. Door ijzerstof tot een dun vlies uit te spreiden kon ik genoeg signaal opvangen om te kunnen duiden. Ik beschik over een fysiek geheugen voor elektromagnetische signalen, in de vorm van de ijzerverbindingen waaruit mijn stoffelijke verschijning bestaat. Ik heb alle ontvangen frequenties kunnen bewaren.’

‘Ik dank u voor uw technische uitwijdingen. Wilt u mij vertellen wat u opving?’

De kindgedaante ging op zijn hurken zitten.

‘Ik kan het alleen maar verklarend vertellen. Op een andere manier is mij niet mogelijk.’

‘Dat wekt teveel... beroering,’ voegde hij na enige tijd toe.

‘Het spijt me als ik...’

De kindgestalte wuifde weer met zijn hand en de kluizenaar zweeg.

‘Gedurende de tocht hierheen analyseerde ik de signalen en ontdekte dat er vele frequenties waren, die elk een eigen ritme vertoonden. Door de regelmaat van de pulsen kon ik de rotatiesnelheid van de locatie van de stralingsbronnen – deze planeet – bepalen. Na een reeks metingen kon ik onze relatieve snelheid bepalen en de frequenties vertragen tot hun originele maat. Nog weer later kon ik frequen-

ties toewijzen aan verschillende bronnen, die consequent op dezelfde golflengte en met dezelfde tussenpozen uitzonden. Ik had al ontdekt dat het ging om draaggolven die gemoduleerd waren. De modulatie bevatte de boodschappen. Tot zover ging het relatief makkelijk.’

‘Gebruikt u elektromagnetische straling om te communiceren?’

‘Nee, alleen voor gegevensopslag. Naarmate de reis in de richting van de bron vorderde, slaagde ik erin verfijnde patronen en structuren te onderscheiden. Het aantal frequenties nam geleidelijk toe, hoewel de nieuwe zenders niet zo krachtig waren als de eerste, die op relatief lage frequenties uitzonden.’

‘Dat kan ik me nog herinneren,’ beaamde de kluizenaar. ‘In de beginjaren van de radio gebruikte men enorm sterke zenders in de lange golf, die de hele wereld konden omspannen. Later werden er minder krachtige relaiszenders gebruikt om de signalen te verspreiden.’

‘Dank u voor deze verklaring, die ik overigens niet helemaal begrijp. Voor mij in de ruimte was het meer van belang wat de signalen konden betekenen. Er bleken twee soorten patronen in de modulatie van de belangrijkste draaggolven te herkennen. Het ene was een soort gebabbel zonder enige samenhang. Ik besloot daar voorlopig geen aandacht aan te schenken, vooral omdat de tweede soort patronen mij fascineerden. Wanneer ik de modulaties afspeelde raakte ik bewogen op een manier die ik niet kende. Analyses die ik op de patronen uitvoerde wezen op harmonieën.’

4. Sporen van wat eens was

‘Muziek,’ fluisterde de kluizenaar.

‘Ik raakte geobsedeerd door de harmonieën, die u muziek noemt. De aantallen frequenties namen toe naarmate ik de bron naderde, maar verschaften niet meer informatie. Ik richtte mijn geheugen zodanig in dat er een beperkte selectie van werd opgeslagen en dat afwijkende patronen werden vastgelegd voor analyse achteraf, zodat ik me volledig kon wijden aan de harmonieën. Geleidelijk nam mijn kennis van de patronen toe en kon ik de antenne verkleinen. Tot de signalen op-hielden. De kakofonie van signalen, die gedurende mijn reis was toegenomen tot een massief bombardement van straling, doofde in korte tijd uit.’

‘Ik weet nog precies wanneer dat gebeurde,’ fluisterde de kluizenaar.

De Reiziger keek hem door de ogen van de kindgedaante onderzoekend aan. ‘Ik hoop dat u me dat later wilt verklaren. Want analyse van de laatst opgeslagen data leverde geen aanwijzing op voor een oorzaak. Ik kwam tot de conclusie dat de planeet waarschijnlijk in de loop van een korte tijdspanne verwoest was.’

‘Dat is inderdaad gebeurd.’

‘Juist. In ieder geval concludeerde ik dat er geen kosmische oorzaak was, zoals een botsing met een ander hemellichaam of een nova van de zon. Daar zouden begeleidende signalen op hebben moeten wijzen. Ik besloot de reis voort te zetten. De tijd gebruikte ik voor het afspelen van de tienduizenden opnamen die ik had verzameld. Diepteanalyses brachten harmonische overeenkomsten en verschillen aan het licht waarmee ik de opnamen kon groeperen.’

‘Boventonen,’ zei de kluzenaar met een verre blik in zijn ogen.

‘Noemt u die zo? Ik was door een bijzonder toeval in een elektromagnetische stralingszone geraakt die zich als een bolvormige schil van informatie door de ruimte verplaatst. De stilte waar ik op af vloog was beangstigend.’

‘Bent u op uw reizen nooit eerder muziek tegen gekomen?’

De gedaante schudde zijn hoofd.

De kluzenaar moest zijn blik afwenden: de Reiziger had de gebaren en lichaamstaal van een menskind zich zo eigen gemaakt dat het een vloed van pijnlijke herinneringen opriep. Zoete pijn: het zoete waren de mooie herinneringen. De pijn was vanwege het onherroepelijke verlies.

De Reiziger keek er bewogen naar. Het was bijna even moeilijk voor hemzelf als voor de kluzenaar.

‘Wilt u dat ik wegga?’

‘Nee, ga door,’ zei de kluzenaar gesmoord. ‘Hoe communiceert u eigenlijk met uw soortgenoten? Gebruikt u woorden? Klanken?’

‘Wij communiceren direct van geest tot geest,’ legde de Reiziger uit. ‘Ongeacht de afstand. Wij wisselen geen woorden uit, zoals wij nu doen. Klanken kennen we helemaal niet.’

‘Is dat directe contact niet... hinderlijk? Ik bedoel, dat u in alles wat u doet op uw vingers gekeken kunt worden?’

De gedaante keek hem niet-begrijpend aan.

‘Ik wou dat u kon lachen,’ verzuchtte de kluzenaar.

‘Wat is dat?’

‘Een uiting van vrolijkheid,’ probeerde de kluzenaar te definiëren.

‘Wat is vrolijkheid?’

Het was zo verschrikkelijk lang geleden dat hij zich vrolijk had gevoeld... ‘Het is een gemoedstoestand waarin men geniet van het bestaan, van schoonheid, van het plezierige contact met anderen, bij de herinnering van iets aangenaams,’ probeerde hij samen te vatten.

‘Ik denk dat ik weet wat u bedoelt. Kan ik het gezien hebben bij andere wezens die ik bezocht heb? Ik heb hen sierlijk zien bewegen en melodieuze klanken horen voortbrengen.’

‘Dat is zingen. U zult mijn verwanten hebben horen zingen bij het dansen.’
‘Zingen en dansen.’ Hij keek de kluizenaar even onderzoekend aan. ‘Zij maakten soms een staccato geluid. Is dat lachen?’
‘Dat zou kunnen. Veranderden ze ook van uiterlijk en kleur?’
‘Daar heb ik me over verbaasd. Ik beleefde plezier bij het kijken naar hun capriolen.’
‘Dat is vrolijkheid. Wat zag u precies?’
‘Ze wisselden van ...bedekking zou ik bijna zeggen. Ik herken bij u een omhulling van dezelfde ...halfmaterie, ik weet geen ander woord. Het is als uw lichaam.’
‘De mensen zagen er zo uit.’
‘Dat vermoedde ik al,’ zei de Reiziger zachtjes. ‘Daarom heb ik juist deze gedaante aangenomen. Het versterkt mijn empathie.’
‘Alleen konden de mensen niet zo makkelijk van uiterlijk veranderen. Mensen waren van aardse materie gemaakt. Ze waren virtuoos in het maken van kleding, in alle vormen en kleuren. Zij weefden daartoe plantenvezels, later zelfgemaakte vezels, die zij in vele kleuren verfden en van patronen voorzagen.’
‘Ik begrijp het,’ zei de Reiziger. ‘Aan uw verwanten heb ik kunnen zien dat zij de wisseling van een uitwendige bedekking nabootsten. Ik kreeg een goede indruk van wat u kleding noemt.’
‘Ik wil morgen graag meer horen hoe en waarom u hier bent gekomen,’ zei de kluizenaar. ‘Ik zou nu graag alleen zijn. U maakt dingen in mij los die mij van mijn stuk brengen.’

5. Over mensen en muziek

Die nacht leverde de kluizenaar een eenzaam gevecht met lang onder bitterheid begraven woede en teleurstelling, die nu gewekt waren door nieuwe hoop. Af en toe lukte het hem om in een meditatie te verzinken. Dan was zijn geest een moment vrij om zijn met vooroordelen en spijt vervuilde herinneringen te zuiveren. Toen de nacht ten einde liep daalde hij af naar het dal om te controleren of alles in orde was. De ecologie in de vallei redde zichzelf uitstekend, toch was er altijd wel iets te prijzen of te corrigeren. Het hielp in ieder geval om te relativieren. Het werd licht en hij begon uit te zien naar het bezoek van de Reiziger. Met zijn blik gericht op de opgaande zon kwam zijn turbulente gemoed eindelijk tot rust toen het iriserende silhouet zich aftekende. Hij keek aandachtig toe hoe de kindgedaante van de berg afdaalde. Er was iets vreemds mee... het leek uiterlijk wel op een kind, alleen... het huppelde niet zoals echte kinderen dat deden; het liep bedaagd als een volwassen mens.

De kluzenaar wenkte een uitnodiging om naast hem te komen zitten.

‘Waar bent u eigenlijk als u bij mij weggaat?’ Terwijl hij het vroeg keek hij de gedaante recht in de ogen. Zijn vermoeden werd bevestigd: zodra de Reiziger begon te spreken versluisde de blik van de kindgedaante, alsof hij er dan niet was. Het kon duiden op een ontluikend bewustzijn.

Het leek de Reiziger te ontgaan, want hij antwoordde: ‘Eerst ga ik terug in mijn fysieke lichaam...’

‘De ring?’

‘De ring. Van daaruit onderneem ik onderzoekstochten naar de planeet. Ik gebruik daartoe ijzeren kogels, zoals degene waarmee ik u heb benaderd. Hij ligt hier nog. Die kogels zijn mijn focus.’

‘Als u er op uit gaat als zuivere geest, blijft er dan een verbinding?’

‘Natuurlijk. Wat wilt u daar van weten?’

‘Als ik in de geest reis, onderhoudt een zilverkleurig koord de verbinding tussen mijn geestlichaam en mijn fysieke lichaam.’

‘Ja, er is altijd een draad tussen mijn geest, zoals die momenteel hier is en het deel van mijn lichaam dat zich rond de planeet uitstrekt.’

‘Waarschijnlijk is dat soort verbinding tussen geest en lichaam universeel.’

‘Voor zover mijn kennis reikt, wel,’ was het droge antwoord. ‘Waarom zou het op deze planeet anders zijn?’

‘Wat doet u als u er niet op uit gaat?’

‘Ik heb rust nodig om de stortvloed aan gegevens te verwerken. In uw begrippen zou dat meditatie heten,’ zei de Reiziger met hoorbare tegenzin. De kluzenaar besloot hier ook niet dieper op in te gaan. Het zou als een ongepaste intimiteit opgevat kunnen worden.

‘De taal die wij bezigen is een beetje verwarrend,’ begon hij in plaats daarvan een gedachte uit te spinnen die hem die nacht was ingevallen. ‘We hebben het over geluid; wij kunnen twee soorten geluid onderscheiden: luchttrillingen, zoals het ruisen van bladeren en het zingen van vogels, en gedachtetrillingen, zoals wij met elkaar spreken.’

‘Dat is me al opgevallen,’ antwoordde de Reiziger. ‘Daar kan ik als derde vorm nog elektromagnetisch geluid aan toevoegen. De muziek van de mensen, onder welke definitie valt die?’

‘U ervaart radio direct als geluid?’

‘Radio?’

‘Een woord dat ‘door straling’ betekent. Mensen gebruikten het woord voor alle elektromagnetische uitzending van geluiden.’

‘Muziek werd dus via drie media uitgezonden? Via gedachtetaal, geluidstrillingen en modulatie van elektromagnetische golven?’

‘Ja zeker. In feite berustte het geheim van hun magie op de combinatie van gedachten-transmissie en luchttrillingen.’ In zijn geest was de kluizenaar aan het luisteren naar zijn herinneringen. ‘Ze waren zich dat overigens niet bewust. Zijzelf baseerden hun perceptie op luchttrillingen.’

De kindgeaante zat op zijn hurken en leek na te denken.

‘Kunt u misschien verklaren,’ vroeg de Reiziger na een tijdje, ‘hoe de mensen hun muziek, die uit luchttrillingen en gedachtetrillingen bestond, zoals u beweert, om konden zetten in gemoduleerde elektromagnetische straling?’

‘Waarom probeert u de kern van uw queeste te omzeilen met allerlei technische zijpaden?’

De gedaante huiverde en ging staan. Het wilde wat zeggen, begon in plaats daarvan te beven. Na enkele momenten wist de Reiziger de emoties van zijn verschijning meester te worden.

‘Neem me niet kwalijk, u bent veel directer dan ik. Ik vang zoveel op, van u, van mijn verschijning, van het planeetveld, dat het me soms teveel wordt.’

De kluizenaar staaarde in de verte. ‘Ons verdriet is nog erg vers, moet u maar denken,’ fluisterde hij.

‘Verdriet? U noemt de verwarring die ik overal aantref, verdriet? En u zegt ons. Wie is ons?’

‘Verdriet is een deel van de verwarring. Niet de oorzaak. Er zijn dingen gebeurd waardoor de verwarring op de Aarde groot is. Met ons bedoel ik alle huidige aardbewoners.’ Bij nader inzien voegde hij er aan toe: ‘Ook de elementwezens.’ En, amper verstaanbaar: ‘Gaia zelf.’

Hij ging op zijn steen zitten en ondersteunde zijn hoofd met beide handen. ‘Het is misschien wel een goed idee om in technische termen te communiceren, dan raken we misschien niet zo snel van ons stuk,’ gaf hij met een scheef lachje toe. ‘Ik heb overigens een antwoord op uw vraag van daarnet. Mensen hadden voor al hun handelingen zelfgebouwde apparaten nodig...’

‘Apparaten? Ik ken dat woord wel, het zegt me echter niets.’

‘Een apparaat zou je kunnen zien als een samenstel van materiële, specifiek met een bepaalde vorm en functie vervaardigde fysieke onderdelen, van energie voorzien door een mechanische of elektrische energiebron en uitsluitend in staat een specifieke handeling uit te voeren. De...’ Hij wuifde met zijn hand en de Reiziger hield zijn vraag in. ‘De mensen waren heel bedreven in het maken van apparaten die met elektriciteit werkten. Daarmee konden zij bijvoorbeeld geluidstrillingen en symbolen omzetten in elektromagnetische signalen om ze op te slaan, te bewerken en te verzenden. Zij hadden een wereldomspannend netwerk van krachtige zenders, op de grond en later ook in omloop rond de planeet. Die uitzendingen heeft u opgevangen.’